

Prof. N. Karmale
retsenseerimiseks.

11 IV 42.

Alfred Kaarsoo
Mägi matri. 10948

R. V.
TARTU ÜLIKOOLI
ÕIGUSTEADUSKOND

10 apr. 1942
168.
TARTU

Palgatulude maks

Palgatulude määruks määruse RT 1941, 14, 68/.

A. A.

2684

Diplomitöö

Tartus, 1942. a.

Lõpetanud õigusteaduskonna 29. IV 1942. a.

Omundatud teored ja lühendid:

Juhan Wäabel, Eesti riigi maksuõiguse
põhiprobleeme, Tartus 1934.

PMM Palgatulude maksu määrus AT 1941, 14, 68.

PMMSk Sõj. Selituskiri palgatulude maksu mää-
ruse juurde AT III 1942, 3.

M-JA Rngk. Majandus- ja Transpordi direktori
ringkiri nr 1.

MKS Maksustamisreeglid seadus, RT 1932, 1, 1.

AMS Admistratiivmenetluse seadus, RT 1936, 4, 25.

ASuS Admistratiiv-sõjaväelaste sead. RT 1932, 2, 15.

ELÕM Eesti kehtiva õiguse määrus, AT 1941, 2, 8.

AT Maas. Ametlik Teataja.

RT Riigi Teataja.

§5. Maas. aruandamine ja fiskaalne lüh. 31.

§6. Järelevalve teostamine lüh. 42.

§ 1. Sissepääetus

Tänapäeva eügil on tähta väga
mitmesugused ülevanded. Need üles-

anded ei jarda mitte ainult eügil
Osundatud teoorid ja Cübeaderid... lkk 2.

§1. Sissepääetus... lkk 3.

§2. Palga tulude määrm säätwa uor-
matuivantide loetelu... lkk 10.

§3. Maakmoluastik... lkk 10

§4. Maasukohustused, maamustamisalus,
ja maamumäär... lkk 18.

§5. Maam arvutamise ja Tarmamise... lkk 31.

§6. Järeilvalve teostamine... lkk 42.

Bellevandus rükkide ülesandete
tähtsuse on aga järeilvalvete
mõttes eülestega. Mõnda suurend on
mitte ülesandete, järeilvalvete on ka

§ 1. Sissepääetus.

Tänapäeva riigil on tähta väga mitmesugused ülesanded. Need ülesanded ei pürdu mitte ainult riigivälise puutumatuse ja seaduse järgi oleku säilitamisega, need etteavad ka ühiskondliku elu kõrgil aladel.

Maadri riik juhustab ja võtab aktiivselt osa majandusliku kujundamisest ta korraldab ja edendab kultuuri- ja kunsti arengut, rahva ter-riitoria, sotsiaalhooldust ja palju teisi siinkohal loendamata ühiskond-likke eluavaldusi.

Sellekohatu riiklike ülesannete täitmine on aga paratamatult seotud kuludega. Mida suuremad on need ülesanded, seda suuremad on ka

kulusummad, mis on vajalikud vastavate ülesannete sooritamiseks. Järelikult, riik võib täita oma ülesanded vaid siis, kui ta käutuses on vajalikud määrad summasid, st. rahalisi vahendeid.

Rahalist vahendite hankimine võib ürgi toimuda väga mitmesugusel teel. Nii võib riik hankida oma tulusid võttes riiklike varade ja ettevõtete rakendamisest, nagu riigimaade ja metsade majandamisest, raudteed, posti-telegraafi, järele ja muude riiklike ettevõtete valdusest jne.

Enamiku oma tuludest saab riik aga kodanikelt võetavatest maksudest.

Maakude all mõistame tuluvade äraandmist eravaldusest riiklikku valdusse. See juures tuleb vastavalt äraandmist kvalifitseerida maksudeks

ainult siis, kui nad toinuvad
sunnivõimu alusel, vastutuse al-
dusest ja riigile otsese tulude han-
kimise sihtiga.¹⁾

Kui kõik riimati määratud
kolm tunnust esinevad tuluosade,
rahakannade ülekandmise juures, ai-
nult siis võime need ülekanded
kvalifitseerida maksudeks.

Olles sel teel seltsvalt selgita-
nud maksu mõiste, võime järgu-
valt lühidalt peatuda ka maksu-
süsteemi mõiste juures. Maksu süs-
teemi moodustavad teatavas riigis
rõetavate maksude kogum. Mõlli-
serd maks aga ühes või teises
riigis rõetakse, jääb riiklase riig-
i kodusaadlusorganite määrata.
See juures on loomulik, et iga

¹⁾ vt. Johan Waabel, Eesti riigi maksude
õiguse põhiprobleeme, Tartu 1934, lk 13/jj.

riigis juuakse maamsüsteemi
kujundata võimalikult nii, et see
vastaks selle riigi majandusli-
kule struktuurile ning ühiskond-
likele oludele. Maamsüsteemi ku-
jundamine, s.t. äsrikute maamude
rakendamine, on oluliselt tingitud
sellist, mitliste ühiskonnade areal-
dustega sobitatuks maamuvõime
ja mitised ühiskonnade arealised,
eriti majanduselu, erinevad ähes
või tehes ühiskonnas. Nii võivad
väiters kapitaliraestes maades ma-
sud pidestuda peamiselt kapitali-ja
varevaldustega. Kapitaliraestes ma-
des on aga tavaline nähe, et
need pidestuvad mitmesuguste liik-
lus- ja tarvitusmomentidega, nagu
väiters tempelmaam, pärandima-
m, aetsusi- ja tollimaamade raka-
damine jahal jne. Üldiselt võime

aga öelda, et tavaliselt igas riigis rakendatakse maksukohustuste tekkinud tingivate arvuoludega nii valdus-, liiklus- kui ka tarvitusmomente, arnuult selle vabega, et ühes riigis on maksusüsteem rajundatud nii, et peamine on maksutuludest saadaare valdusmaksudest, kuna teisel jälle saadaare see näitaks tarvitusmaksudest, nagu meil ennem 1940. aasta 2. juunil, kus riigile laenuvad tollitulud vabadustasud kuusi 50% kogu riigi maksutuludest.

Ühes sellises avalduses, millega eranditult igas riigis on pibestatud maksutulude hankimine, on töö- ja teurustustarude saamine. Iga ühis-koona liige, kes saab sissetulekuid töö- või teurustustarudest, on kohustatud teatad oma oma tuludest

ilikauduma riigi valdusse selleks,
et riik võiks täita oma üles-
anded, mis teenivad esijoonel kogu
ühiskonda, kuid see läbi ka mak-
sukoharlast eumast kui sama
ühiskonna liiget. Sest arda mu-
rems on majanduslikud võimalused
ühiskonnas ühiskonna ohtude vastu
võitlemiseks, kultuuri ja kunstielu
arendamiseks, seda tugivam on ühi-
kond ise ja seda suurem on ka
vra, mida iga äärmis ühiskonna-
liige sellest saab.

Käesoleva töö eesandeks ongi
raatelda meet võetava paljatu-
late maksu õiguslike korral-
dusist praegu kehtivate õiguslike
korralde alusel.

§ 2. Palgatulude maksu säätiva normistiku loetelu.

1. Palgatulude maksu määrus AT 1941, 14, 68.
2. Seletuskiri palgatulude maksu määruse juurde AT III 1942, 3.
3. Maakude osakonna juhataja ringkiri nr. 1.
4. Eesti rektori võime määrus AT 1941, 2, 8.
5. Maakustamiskorralduse seadus AT 1932, 1, 1.
6. Administratiiv-sõnenduse seadus AT 1932, 2, 15.
7. Administratiivmenetluse seadus AT 1936, 4, 25.
8. Maakameti korralduse määrus AT 1941, 2, 14.

§ 3. Maksuolmastik.

Maksuolmastiku all mõistame kõiki neid seaduse abstraktselt määratletud asjaolusi, millele konkreetne esmane majanduslikes või ühiskondlikes avaldusis tingib üheks majapidamiseks või isikute ja vms maksu kohustuse tek-

kiruse.²⁾ Palgatalude maksu juures
on selline abstraktselt määratletud
asjatuks, mis tingib palgatalude maksu
kohustuse tekkimise - palgatalude oma-
nuse.³⁾ Kuid mitte igaüks palga-
talude omanike ei tingi maksu-
kohustuse tekkimist, vaid vastavalt
määruses, mis loob sellele antud
ohtuskoorja,⁴⁾ on normatiivselt mää-
ratletud, millest tuleneb tuleb raa-
delda palgataludega, mis mõeldustel
elustel nad tingivad maksu kohus-
tuse tekkimise.

Kõrge määral võib tähendada, et
igamugused tandid ja välgumaksused
loetakse palgataludega, kui need saa-
dakse teurustavahetorra alusel.

2) vt. Juhani Raabel, op. cit. lhek 15.

3) PMM. § 1.

4) Sk PMM

Wäljapool teurustusvahetorda saadud
tulused ei loeta palgatuludeks. Nii näi-
teks ei loeta teurustusvahetordaks vaho-
korda, mis kannab äri või hange m-
loomu. Järelikult ka väimati maini-
tud vahetordade alusel saadud tulud
ei kuulu maksustamiseks palgatulude
määruga.

Teurustusvahetorda oleoluks on
vapalik, et töötaja olus kohustatud
arrestama tööandja järeleööre töö
viisi, -koha ja -aja suhtes. Eel pool
näitena loodad äri- ja hange vaho-
kordade juures väimati tähelestatud
tunnused puuduvad ja sellepärast ei saa
need ka lugeda teurustusvahetorda-
deks. Töö- või teurustusvahetordaks
palgatulude määramise mõttes
ei loeta ka ühekordset lühiajalist
ja juhuslike teenuste sooritamist, na-
gu näiteks förandate poornudal, pesu

pesemise, puhastuse remonttöö, ekspres-
sode töö jne. fabrikants töös tuleb
lugeda ühekordse ülesande täitmis-
ka pikema aja jooksul, nagu ühe-
kordne tellimus kunstnikelt, insenerilt,
kompositsidelt jne.

Palgatuluses loetakse palgatulude
määr määruse mõttes kõik teadus-
vahendite alusel saadud teadus-
tööst riigi-, omavalitsus- ja eraam-
tistest ja ettevõtetest või teiste isikute
juures, nagu: palk, perekonnabonuss,
töö ületamise tööde eest, puhkuse tulu,
tautjeenused, gratifikatsioonid ja igam-
guine muu tulu rahas ja naturas.
Samuti loetakse palgatuluses pen-
sioonid, ühekordne väljamakstud töö-
võrgile või tema perekonnaliikmele ol-
uavad või eelise teadustehnikas
alusel, nagu erivõrguraha ja päeva-
mug söökuraha selles oras, mis ähta-

rad tegelikud välgumärked.⁵⁾

Tegelikus elus esinevad aga veel mitmesugused teavitustahedest tingitud tulum, mida PMM-is ei ole sõnaselgelt mainitud palgatulu deena. Sellistena oleks nimetada näiteks mitmesugused protsentuaalsed tulum, preemiad, ergutusrakad, pühapäevatöö tulum, tulum kõrvaltööde eest, mis toimuvad peategevuse raames j.t. Eesti Omavalitsuse Llapandus- ja Transportidirektoriumi laenu- ja orakonna juhataja ringkirja nr 1 kohaselt kuuluvad need tulum maksustamisele palgatulu deena. Samuti loetakse sama ringkirja alusel palga tuluks palgatulu maksusumma, kui töandja on töötaja eest rötanud eada kaada palgatulu de maksu tulumise. Kuid riigis on juhul arvestatakse mak-

5) PMM § 2.

su summa palgatulade juurde väärt
ühendusest, kuna järgnevatel korda-
del see juurdearvestamiseks enam ei
kuulu. Nähtavasti on teatud sellega
teatud väike soodustada seda, et töö-
andjad võtaksid maksukoormuse enda
kanda, kuna see hõlbustaks mingi kord-
lustaks maksusummade täpset lae-
kumist.

Saamuti tuleb märkida, et PMM-i
ega ka seda tähelepanu seltskirjas
ei ole loendatud palgatuludega ka
näiteks abirahast, mis kuuluvad
võljamaksimile palgasaaja kätte ja las-
tele. Kuna need on suures määras
sarnanevad pensioonidele, siis selgub
tähelepanu ringkirjas ongi ka need
loetud võrdseks pensiooniga ja kuulu-
vad selliste ka maksustamiseks palga-
tulude määrga. Palgatulude ei loe-
ta aga summasid, mis tööandja tasub

seaduse alusel töövõtja eest sotsiaal-
krediidistuse otstarbel. Saamata ei tragi
maksukohastuse tekkimist need sum-
mad, mida töövõtja või tema õigus-
järglane saavad seadust eelnähtud
toetusena harguse, sünni, surma j.m.
sellestl järele del.

Ilakuvabaks loetakse ka toetusra-
ha, mis vastava seaduse järgi maks-
takse teuristuvabekorva älesätteleuse või
lõpetamise puhul. Tavaliselt on sel-
les kahe nädala palk. Ilakuvabaks
on ka need toetusrahad, mis maks-
takse isiku ühelt te arstuskohalt tei-
sele te arstuskohale älvõimuse puhul,
kas vastavas seaduses eelnähtud või
tegelikult toimunud kulutuste alatuses.

Päeva ja sõiduraha loetakse mak-
suvababeks täies ulatuses, kui need
kulutused on usaldusväärset tõen-
datud. Tõenduste puudumisel loetakse

maksuvabadeks sõidu- ja päevarahad
arvult selles alatus, nagu see seadu-
sega on lubatud Eesti Omavalitsuse
teenistujate. Eesti Omavalitsuse ja ko-
haliku omavalitsuse ametite poolt
teenistujate perioodiliselt üldsumma-
ris maksutavad sõidu- ja päevarahad.
tulevad aga igal juhul lugeda
maksuvabadeks. Sõidu- ja päeva-
rahad, mis makstakse ametite, et-
võtete või erassikute poolt, mis üh-
tarvad seadusega lubatud ulatuse või
dokumentidega tõendatud kulutuste
suuruse, kuuluvad maksustamisele
koos kimpalgaga. Kui sõidu- ja päe-
varahad makstakse võtme kuu-
peale ette, siis toimub maksu ar-
vutamise kuude väsi ähes kuu-
palga väljamaksmisega, kui aga
makstakse tagantjärele võtme mõi-
dunud kuu eest, siis toimub kulude

arvesta arve terve perevoti sest
esitatu löendite või seaduslike
korralde alusel. Wäga arw / ahul
äle jääv suu ma maanustatare
koos selle kuu taruga, nüllal tor-
uus söislu- ja jäewarabade räpa-
maksurue.

§ 4. Maamkohustlased,
maamustamisalus ja maam määre.

Maamkohustlasi all mõistame
kõiki need isikuid, kes vastavate ma-
museaduste või -määruste alusel on
kohustatud maamsumma üle kand-
ma rügi valdusse. Seda maam-
kohustlasteks on need isikud, kelle
juures ilmuvad maamkohustust
tingivad asjaolud. Tingitult maam-
kohustusvaheskorralst pööratud keadega
rahitult ka maam tammuskohustus.

Palgatulude määramisel on maksukohustuslasteks kõik isikud, kes oma-
rad palgatulustid.⁶⁾ Maksukohustuslasteks
on sejuures kõik töövõtjad nii
Eesti kui ka teiste riikide koda-
kondsusest, kes saavad palga Eesti
kondralkoostari järjekorras aru-
vast kasast. Saksa riikkodan-
use kuuluvad isikud on maksu-
kohustuslasteks ainult sel juhul, kui
nad palga saavad mitteavalikest
riigikassadest (kaasa arvatud ka
sõjaväekassad) või mõnest Eesti
kondralkoostariati järjekorras
aruvast riigisaara eraettevõtte kas-
sast.

Personaalsel alusel on maksu-
kohustusest vabastatud jõulu töölised.⁷⁾

6) PMM §1

7) PMM §3 p 1.

Majandus- ja Transportidirektori
seletuskirja kohaselt loetakse põllu-
töösteks põllu- ja metsamajandu-
se lihtlõid sooritavad töölised.
Põllutööstega võrreks loetakse
aranduses ja muus põllumajandu-
se kõrvalharudes, nagu rebare- ja
kanakasvatustes, massaateta tur-
betööstustes j.n. lihtlõid soorita-
vad töölised maal. Põllutööstena
ei tule aga kvalifitseerida põllu ma-
japidamiste palgalisi juhatajaid
ja ametnikke, nagu valitsejaid, ken-
de ahiseid, kargaravitsejaid, vüa-
neersteid, püüandustöölisi (meroverd)
ja teisi. Wümarite suhtes tekitab maa-
sukohartus ühastel alustel meeste
palgatuksude saajatega.

Maamõõtmisala ja maamüüra
all mõistame kõiki need pödefunk-
te, mis on vajalikud maamõõtmise

arvutamaks? Palgatalude maksu
pahal määramine arvutamisel
on üheks koostavaks palgatalu
suurus. Palgatalu suuruse kindlak-
sääramine toimub paht aritmeeti-
liti võtetega. Määramise aluse, s.o.
palgatalude suuruse tuvastamisel tu-
levad arvesse võtta kõik maks-
kohaldav tulud, mis on saadud te-
nistusvahendite alusel. Ei ole
võhet selles, kas töövõtja saab palga
rahenditult, või tööandja võtab üle
teatud kohustused töövõtja eest. Igas
juhul tulevad kõik teenistusväh-
korrast tingitud kohustused, olgu
need kas rahas või naturaals, arves-
tada palgataluna. Nii näiteks, kui
tööandja tänu kaudlustuse eest
töövõtja eest, tuleb see preemia määr
ikkaagi arvestada palga juurde kuuluvaks.

⁸⁾ vt. Juhau Waabel, op. cit. lhek. 57.

Siin kohal tuleb aga meelest pöada, et seaduse alusel tarvitavad sõtsiaal-krutlustuse suunamad erandina ei kuulu arvestamiseks palga juurde maksu arvestamisel.

Maksumus aluse tuvartamisel tuleb alati arvestada teenistusvahetuse oleuas olu. Kui teenistusvahetuse P.M.M.-i mõttes pumbab, siis näiteks tasad õhetordest ja puhurlike teenuste eest ei kuulu maksumusle. Teistti on aga lugu sel puhul, kui isik, kes osuadab õhetordest või puhurlike teenustel, on palgalisel kohal, ja talle makstakse eritarnu teenuste eest, mis ta sooritas palgaandaja, s.o. teia alati tröandja ülesandel. Palgalistel kohtadel teavrate isikute eritarnu kuuluvad maksumusle, s.t. arvestamiseks palgatuludena selle kuu makstava palgalisana, millel toimus vastavate eri-

tasude väljamaksurue. Arvustatuna
väljamaksusid eritamis arvestataks-
se aga selle kuni palga juurde, mil-
tal loimus arvestit väljamaksurue.

Labus nunnest palgatuludest aga
tuleb eraldada arvestada ühekordsed
väljamaksed.⁹⁾ Ühekordseteks välja-
maksuteks palgalistele loetakse tam-
sid, millest väljamaksurue alg ei üh-
tu korralditi tambe väljamaksurue
ajaga. Juhuslik maksute aga ähtunui-
ne ei nunnada nende tambe relokum.
Süa kuuluvad peale taatjennute ja
gratifikatsioonide kingitused jühadeks,
püubelile pühul, 13-da kuni palga
jus. Ühekordseteks väljamaksuteks
loetakse ka erakorralised püuwa d,
aia maksutakse igakordse eritise otuse
põhjal. Ühekordseteks maksuteks ei

9) PMM § 4, 2. lg.

loetakse aga need preemvaid, mis
maksakse teatud tariifi alusel
üldkorras ja mille väljamaks-
ne teatud tingimustel on tööand-
jale kohustuslik.¹⁰⁾

Ühekordseid väljamakseid ei
arvestata kumpalga juurde, ning
vastavas summas kuuluvad eraldi
maksustamisele, kusjuures maksu-
määraks, vaata ^{mata} summa suurusel,
on alati 20%.

Alammäärad palgatulude mak-
su puhul on kujundatud kumpalga
suurusel. Kui kumpalk on alla
50.- RM, siis ei kuulu see üldse mak-
sustamisele, vaid loetakse maksu-
vabaks elatusviinuvuudeks.¹¹⁾ Alati,
50.- RM kuni 100.- RM võetakse maksu

10) M-JD Rng. §4 juurde

11) PMM §3, p.2.

1,45 RM + 8% summas, mis ületab 50.- RM. Kogu palgatulu suurus, s.t. maksumisalus, on sel teel jaotatud maksumisühikuteks ¹²⁾ Maksustamisühikuks on, nagu juba allpool tähendatud 50.- RM. Iga järgmine ühek on eelmisest 50.- RM võrra suurem, mis lõppühikuks on 1000.- RM, millele vastavaks maksimumääraks on 244,95 RM. + 35% summas, mis ületab 1000.- RM. Maksimumääratabeli analüüsist nähtub, et maksimumäärad on kujundatud progressiivselt 8-35% ni.

Erandina on ühekorsete välgemaksude puhul representatiivne proportsionaalne maksimumäär, mille kohaselt vastavate summasid tuleb maksutada vaatamata nende sum-

12) Juhari Waabel, op. cit. (lk 57).

nusle 20% suures.

Järevalt tuleb meil vaadel-
da ka need vabad, mis sõbral-
poliitilise kaalutlusest on tehtud mak-
sumäärade ja palgatalu suuruse
arvestamise alal.

Kõige jäät, lähtudes rahva arvu
juurdearvu sünkohalet, ei oleks mit-
te õiglane, kui vallalised ja lasteta
abielupaarid tasuksid maks võrdelt
lasterikaste perekondadega. Et laste
karratamine nõuab hooldust ja kulu,
ja et iga riik on otseselt huvita-
tud oma rahva arvu suurendamis-
est, siis on ka õiglane, kui lastega
perekondadele riigi poolt soodustusi
teha. Kõnesoleva palgatalu maksu
määruses on need arvatud. Täiel
määrul arvestata, kuni sünkohalet võt-
elda, et kulu, mis on seotud laste
karratamisega, on selle maksu kaudu

jätud kogu ühiskonna kanda.
PMM-i 6.8 on öeldud, et lastega
maksukohuslastele alla datakse
maksustatavat kumtari summat
24.- RM võrra igalet lapselt. Lastel
loetakse töövõtte ja teada alkaama
nii abielust kui ka väljastpoolt abi-
elu sündinud lapsed lapsed, nii
sõnadustatud ja lapsendatud kui ka
kannulapsi, kes on maksukohuslaste
tähtsaval ülevaateprotsessil ja kehtu-
vad teada lühikonda. Lastelt sõnadus-
tuse saamiseks tuleb esitada töök-
hale tõendus, milleks võib olla ka
väljavõtte isikute nimekirja või vas-
tava ametivõtte või -isiku tunnu-
tus. Lapse sündinud puhul tehakse
esimene sõnadust, esimesel palga
maksimil peale lapse sündinud.
kui mõlemad abielu pooled on kol-
galises teenistuses, siis tehakse maks-

soodustus mehe, mitte aga naise
maksustamisel. Kui abielu poolest
elavad lahkus, kuid on soodustuskult la-
hatamata, siis tehakse maksu soodus-
tus ainult mehe puures jahul, kui
ta omab maksustatavat palgatalu,
raatamata sellis, kelle puures lapsed
elavad ja kelle ülevahtamisel nad
tegelikult on. Kui aga elatakse ant-
mees, st mehel teatavast ega muud
maksu alla kuuluvat tulu ei ole
ja lapsed elavad naise puures, kras
on tegelikult tema ülevahtamisel, siis
tehakse soodustus laste emale. Soodus-
tus tuleb teha naisele ka siis, kui ali-
elu on lahutatud ja mõlemad abielu
poolest omavad teatavast, kuid mehe
poolt laste ülevahtamiseks naisele
maksitar alimentide summa ei üli-
ta 24.- RM. kuus iga lapse kohta.^{13/}

13/ M-TA Rngk. § 7 paragraf.

ilmselt teame lohutatud ahelude
korral maamoodustus sellele abikaasale,
kelle lehekonda lojad kuuluvad.

Maamoodustus antakse lastele ku-
ni nende 16. aasta vanusks saamiseni.
Seemiselts vanemate kalul kutsuhari-
dust saavatelt lastelt - kuni 19 a. vanu-
seni. färguusel kuul, peak nende va-
nusepiiride kätte jõudmise kuni lõpe-
tateni maamoodustuse andmine.

kutsuharidust saavateks lasteks be-
takse lapsed, kes käntööd õpiras, alg-
koolis või tistes õppeamistites ha-
ridust saavad, kui nende isik linnas tu-
lus ei ületa 24.- RM kuu. Soodus-
tus saamiseks tuleb esitada töendus-
vastavalt õppeamistelt või isikult.

Eluavast võime järeldada, et riik
abestab tõhusalt lastega perekondi;
kuid teisalt on sama määru sega
sätitan ka nende isikute kohustused

riigi vastu, kes elavad vallalistena
või kellede abielud on jäänud rii-
patus. Nii vallalised kui ka lesed
ja lahutatud mõlemat soost, kellel
ei ole, või pole olnud lühemad lapsed,
maksavad 50% võrra kõrgemat paga-
tulu maksu¹⁴⁾. Leskede suhtes jõustub
maksukõrgendus surnud abikaasa
surnupäevale järgnevat kuust, kuna
lahutatute puhul - abielu lahutamise päe-
rale järgnevat kuust. Selle kohta, kas
abielust või väljaspool abielu on ol-
nud või on olemas lapsed, tuleb pal-
gasaajal esitada töandis tööandjale.

Teenivale abielunaisele, kelle mees
teenib, või kellel on mees sissetuluga
või saab pensioni, kõrgendatakse mak-
su 100% võrra, vastamata sellele, kas
abielust on olnud või on olemas lap-

14) PMM §5.

si või mitte.¹⁵⁾ Mõne taluse kohta
kärne on eshustatud oma teavitus-
kohale esitama allkirjaga varus-
tatud avalduse. Abielunaisele, kelle
mees rüüb väljastpoolt Eesti krah-
valnõukogust välja järe ja kui ta ei
saa mehelst toetust, ei kuulu maks
kõrgendamisele ja ka maamaksu osu-
tus lastelt tehakse sel juhul nai-
sle.

§ 5. Maam arutamise ja tasumise.

Palgatulude maam arutamist
kostavad üldreegli kohaselt tööand-
jad. Nad arwutavad maam eraldi
iga töötaja kohta, mis on kohas-
tatud seda kindustada ja kvali-
sist teuritus tams. Maam arutamise

¹⁵⁾ PMM § 6.

on lihtne, kui neil on tugevust
kondlapalgaliste teenustajatega. Wei-
di komplekteeritakse on olukord sel-
gub, kui palgasaaja on samaaeg-
selt mitmes teenusturahetkavas. Sel
juhul arvestab maksu peateenis-
tusega töötaja, kung töövõtte on
on kohustatud sellele õigeaegselt
esitama aadressi listest teenustus-
rahetkavast saadava palgatulu
suuruse kohta. Juhul, kui mitmest
töökohast saadavad palgad on võid-
sed, siis on jätud töövõtjale õigus
valida töötaja, kes teinud oleks
kohustatud arvutama ja töötamist
kinnustada palgatulu maksu.

Kui mõnes ametis või ettevõttes
on suure arvuline töötajaskond ja kui
sõäl palga arvel maastam arvuse,
siis mitmekordse maksu arvuta-
misega loetud rakuste vältumiseks

Võib maam arvata aust ja kiitust
dauust tõi taudest üs, korv kuuus
lubada võimkondne maam ameti
juhataja. [Maam ametite korralduse
määruse, AT 1241, 2, 14, kohaselt maam-
ameti tegevuspiirkonnad ühtuvad se-
miste maakoorma rahandusosakondade
tegevuspiirkondadega. Maakondadele kuul-
kuvavad linnad arvatakse maakoorma
juurde, arvatud välja Narva linn ja
maam ametite juhatasid arvavad Pär-
des, Haapsalus, Narvas, Petseris, Pärnus,
Kuresaare, Tallinnas, Tartus, Valgas,
Wiljandis, Rakveres ja Võrus.] Sellist
Arvata aust ja kiitust võib
lubada ainult eeldusel, et igakordne
aransi maamisel tarvitakse paika
logikandne maam summa. Lõplik
maam arvustus toimub sel puhul kuu-
tam lõplikul väljamaamisel, kus-
juures paika jäävad osa tarvitakse

tagantjärele, kuna ülemaärne maksitud
osa kountakse arvestina järgmisel
kuul maksusele kuulava maks ar-
vele.

Õige komplektseeritus on kujune-
nud aga maks arvestamise sel-
juhul, kui palga makstakse nädalati,
jäevade ja tundi de väsi ja kui need
tand makstakse ora kum cert. ksu-
arvude nisele kuuluv maks tuleb
süü arvestada kumtam alusel.
liheks kumks loetakse 4 töönädalat,
25 tööpäeva või 200 töötundi.¹⁶⁾ Kui
töövõtja teenib nädalas näiteks 15 RM,
siis kumtamks loetakse 60.-RM või
kui töövõtja teenib näiteks 12 päe-
vaga 48.-RM, siis kumtamks loetak-
se 100.-RM. Viimase juhul toimub
kumtam arvestamine sel tul, et 48.-RM

¹⁶⁾ PMM 38 p 2.

pagatakse enne 12-ga, saades sellega
päeva töötasu, ning vastav summa
korvatakse ds-ga, millest saadud
summa loetaksegi kuu tasuks
($48:12 \times 25 = 100.$)

Sel tel saadud kuutaku sum-
mast arvutatakse maha võima-
likud maksusoodustused, ning ülejää-
nud summalt, kui see on vähemalt
50.- L.M. arvutatakse kuu maks. Sa-
adud maksu summast kuulub aga ta-
sumisele vaid tegelikule tööajale vas-
tar osa. Viimane arvutatakse sel
tel, et maksusumma pagatakse
ühe kuuiga võrdneks arvatud töö-
tunde, tööpäevade või töönädalate
arvuga, ning korvatakse apa-
ühikuga, mille vältel töö tegeli-
kult sooritati. Ilajandus- ja Trans-
pordidirektori seletuskirjas on toodud
kõne all oleva arvutus meetoduse il-

lurfreerimiseks järgmine selgitav
näide: töötaja maksusoodustusega 2.
lapse pealt tekitab do tunniga 10 RM
palk oleks ümber arvatult kuu-
palgaks $10:20 \times 200 = 100$ RM, millest
peale maksuraba maksusoodustuse ma-
ha arvatakse (2 lapse pealt $2 \times 24 = 48$ RM)
jääb 52.- RM. ($100 - 48 = 52$). Sellele Cam-
ger maks oleks 1,61 RM. Palka maks-
misel do tunni eest tuleb maksu ta-
suda $1,61:200 \times 20 = 0,161$ RM, ehk üm-
mardatult 0,17 RM.

Ilaksumanna arvutamisel on
oluline veel silmas pida seda, et
kuutame summad ümmardatakse täis-
margani. See juures summad üle 50
penni ümmardatakse täispoole ja
summad alla 50 penni jäetakse ära.
Ilaksummad ümmardamiseli-
ci kumulu, kuid neid ei arvata peenred loe-

takse üheks penniks. ^{17/}

Maksumuna arvatakse tule-
peale rahalist tasu arvestada ka
natuuras saadud tasusid. Natuuras
saadud tam väärtuse kindlaksmää-
ramisel tulevad võtta aluseks kehti-
vad kohalikud jaeüüni hinnad. ^{18/}

Natuuras saadavaks tasuks loetak-
se korter, küte, valgustus, toit, palga-
naa kasutamiseõigus jms. Toitainete
ja muu naturas antava tam vää-
rtus hinnatakse ühe kuuarvni ala-
tuse ja maksustatakse koos rahas
saadava kuuvalgaga. Palganaa
kasutamisel tuleb hirmata selle
rentiväärtus aastas viig koos kuu-
valgaga maksustada ühe kuu pea-
le longer ora. kui palganaa kasu-

17/ M-JA Reg. §4; muide

18/ PMM §9 p 1. muide

toja maksab aga veel eraldi reuti;
süis palganuad ei tule maksustada.
Vormirue turt, mille kandamine on
palgalisele ametikoostu täitmisel
gunduslik, ei loeta natuuras gaaba-
raks tuluks. Saamuti ei kuulu mak-
sustamisele ka selle asemele antav
rahaline hüvitus.¹⁹⁾

Üldiselt võiks öelda, et natuuras
antavate samete hindamisel on aru-
tud sarnaselt, et jõe rajalike tuu-
gata pinnapind, vaid hindamist
tuleb loimetada vaid nene, jõe-
meel, kui see maksustamisel an-
gab tundevarat tulemusi.

Kui natuuras gaadava sam kõr-
val rahalisest samist ei pätku
maam samamiseks, siis on töövõti
kohustatus pindura on rahas juure

19) M-TA Rng 59, juure.

maksuma. Kui töötaja aga keel-
gab seda tegemast, siis tööandja
on kohustatud natukeas maks-
tarast tasust maksu katteks kir-
vi pidama vastava osa.²⁰⁾

Peale maksumuna arvata muid
tööandja on kohustatud vastava
summa kinnupidama palgasaaja
tast, ning selle ülekandma Eesti
Omavalitsuse tulude nomenklatuuri
§12 arvele arvetusega "Palgatulud
maks". Kui tatus paikkonnas puu-
duk Eesti Paaga oskand, siis võib
maksu edasisaata ka posti teel,
kusjuures maksu tampa arvutab
saadetarast maksumunast posti-
kulud maha ja määrab maha-
arvatatud summa arvatus lehel,
nollae tuleb saata kolmes eksempla-

20) PMM §9 p.2.

nis vastavale Eesti Panga oravon-
nole. ^{21/} Raha postiga saadud lo-
takse postile aaduse päev maksu ta-
sumise ajaks.

Maamutamise tähtsused on kor-
releitud nii, et aprahemiskul 1. kuul
15. kuniäerani kinnipeetud maks tu-
leb tasuda sama kuul 20. päevaks,
kuul aprahemiskul 16. kuniäerast
kuul kuul lõpuni tuleb tasuda maks
pärguse kuul 5. päevaks. ^{22/}

Nii maksu arutamise, kui ka
maksutamise korras on tehtud
teatud veadud nende isikute suhtes,
kes teenivad saksa ameti- või sõja-
rää ümistes Eesti kindralkomissa-
raati järeles. Nendelt maksu kinn-
ipeetamist ei teostata, vaid nad on
kohustatud ise maksu väija arutamise

^{21/} PMMSk. §10 järele

^{22/} PMMSk. §10 lg 1. järele.

ja Eesti Panka tasunua hõigemalt
5. päeval pärast palga kätte saamist.
Kui neile isikute makstakse aga
palka mitu korda kuus, siis arva-
tatakse maks ühekorruga, ning tam-
takse Eesti Panka hõigemalt järgu-
se kuu 5. päevaks.

Maam tamuisel Eesti Pankas
rõi tema orakondades, tulib igakor-
selt esitada maam arvutusleht kol-
mes exemplaris. Neist arvutuslehtedest
pank jätob ühe endale, teise saadab
maam ametile maam loekunise
arvestamiseks arutiste, chevotite or-
gansatiroonide ja erarõkute regist-
reerimise kaartidele, ning kolman-
da exemplari annab maam maam-
pale evätungona.

Arvutusleht, mis esitatakse Eesti
Panka orakonnale, on toodud PMMSk.
§14 lisana ja on järgmine:

Eesti Paigale.

Paigatulude maksu määruse
§ 14 põhjal palun võtta vastu paiga-
tulu maksu Eesti Omavalitsuse tulude
nr. § 12 arvele

194 a. kuni aast.

Perekonna- ja eluviisi

Elukoht

Perekonnaliikmed

(rallalised, abielus, perek. või lahutatud)

Laste arv ja elustavate laste vanus...

Kas lapsi on surunud

Treenustuskohad

Palga summa

Maksu summa

" " 194 a.

(allkiri).

§ 6 Järelevalve teostamine.

Kuna palgatulude maksu arvata-
mise on jäetud, saamati tammuse, töö

aadja teostada, siis on loomulik, et nende tegevuse õiguspärasuse üle tuleb teostada tõhusat kontrolli. Sellepärast Pärnomaakonnas, Maapäras ja Transpordidirektorium ja teised nende asutiste poolt volitatud inimesed on õigustatud tööandja juures kontrollima arve- raamatuid ja töendavaid dokumente maksu arvutamise, kinnustamise ja sissenaksmise kohta Eesti Panka.^{23/} Ühenduse sellega on ka tööandjatele tehtud kohustuseks alalhoida töötajate poolt esitatud kõik dokumentid kui ka maksumaksjate kohta antud võitangid.

Maam. tasumise ja arvutamise õiguspärasuse üle tegelikult järelvalve teostajad on kohaleel maam. ametid. Järelvalve teostamise otsustel kõik ettevõtte, organisatsioonid ja erandid, kes kaotavad palgalist tööjõudu, on kohustatud

ludod elavandus- ja Transportidi-
rectooriumi elavande Orosoma jaha-
tapa poolt määratud tähtajal re-
gistreerima oma aadressi elavandamis.^{20/}

Registreerimisel tulevad esitada järgmised
andmed: 1/ ettevõtte või organisatsiooni ni-
metus; kui aga paljalt tööjõudu kam-
tab erarisk, siis selle perekonna- ja esurini;
2/ ettevõtte, organisatsiooni või erarisk
aadress (elukoht) ja postiaadress; 3/ pal-
golate arv ja 4/ ametliku perekonna-
ja esurini ja telefoni nr., kes on vastu-
tar palgatulade maksu arvutamise ja
tasumise eest.^{25/}

Nagu ülpool juba täheleandatud, toi-
meb registreerimine elavande Orosoma
jahaatapa poolt määratud tähtajaks,
aga need ettevõtted, organisatsioonid ja
erariskid, kes alustavad oma tegevust

24/ PMM §13

25/ PMM Sk §13 j.

aasta netel, on kohustatud teatama
ma laamametile kahe nädala jooksul,
arvates tööjõudude palgaülest.
Saunuti tuleb laamametile teatada
palgalise tööjõu samaväärse lõpetamisest.
Teatavuse peab ant teadma sel juhul
7 päeva jooksul.

Britatad andmete alusel koostatakse
laamametis registreerimiskaartid.
Nende kaartidele märgitakse peamiselt
kõik laenuand summad Eesti Pangalt
saadud töendite alusel, ning nende kaartide
alusel toimubki peale kontrolli teostatav
kontrolli teostatav eestiks selle
üle, et laenuandmisalas oleks õieti
arvestatud, tehes, et laenu summa
oleks täies suuruses ülekaantud Eesti
Panka ja kolmanda, et laenu summa
ülekaantud oleks teostatud õige-
aegselt. Kui laenuandmisalad avastata-
vad puudusi või ebatäpsusi laenu and-

rutaarves või tammaves, siis nad on
õrgustatud kohapeal kontrolli teosta-
ma. Pundurite korral on maamame-
ti juhataval õigus karistada isikuid,
kes vastutavad maam õrge arvutamise
ja õrge aegre üle kandmise eest, kui ka
berd, kes määruse § 14 alusel on kohus-
tatud re oma palgatalulelt maam ar-
vutama. Tähelestatud pundurite korral
on maamameeti juhataval õrgustatud
auiudlari karistama rahatrahviga ku-
bi 100 RM, kui teste eeskirjade järgi
jõe nõutav kõrgema karistuse mää-
ramine. ^{26/}

Samuti alustel on maamameeti
juhataval õigus karistada rahatrahviga
kuni 100.-RM ulatuses need isikud, kes
kontrolli teostaja nõudmisel keelduvad
eritamaist arvevõtteid või muud
tõendavate dokumente, või kui nad

26) PMM § 15, 17.

teavad taastun' kontrolli teostamise ajal.

Maamameti' juhataja poolt määratud taluhoi vasts võib enne kaebuse Maajandus- ja Transpordi Direktooriumile, kaebus esitatakse kohe vädala järele arvates taluhoi korralduse kättisamuse jäevast sellele maamameti' juhatajale, kelle poolt taluhoi on määratud ^{27/}

Arvestades AMS kehtinust EKÖM määruse põhjal, peaks maamameti' juhataja, kes saanud kaebaja, võtma selle otsustada vastu korras, kui ta leiab, et kaebus väärts rahuldamist, vastasel juhul lähetab ta kaebuse Maajandus- ja Transpordi Direktooriumile. Maajandus- ja Transpordi Direktooriumi otsused need asjus on lõplikud.

Wartlusküsimusi maksu kinnisvara-
misk arjus otsustab tööandja am-
koha maksuametis juhatava. Lak-
suametis juhatava korralduse peale
esitatarate varet ja koostiste kohta
kohaldatakse MKS sätteid

Lõpüks peaks küsimus, mis vä-
he saadakse käte trahvikorraldustega
määratud trahvid, ja maksud, kui
veel ei ole tasutud ettevõtetes täht-
selt, või ei tahetagi tasuda.
Lisustat juhtudel veel kui puht
aralisku selgumise kaudraad kohus-
tust tulevad suurendumisele sündsoo-
ritus korras, ASuS-is ettevõtetes sä-
te kohalt.